

BUDŽET ZA GRAĐANE

Budžet za građane 2023
Općina Sanski Most

RIJEČ OPĆINSKOG NAČELNIKA

Dragi sugrađani,

Budžet općine je jedan od najvažnijih dokumenata koji predstavlja plan prihoda i rashoda za jednu poslovnu godinu. “Budžet za građane” ima za cilj da vam na jednostavan i razumljiv način pokaže kako se raspoređuju budžetska sredstva, te da putem njega pratite realizaciju postavljenih ciljeva. Zato vam predstavljamo “Budžet za građane” Općine Sanski Most za 2023. godinu i nadamo se da ćete zahvaljujući ovom dokumentu imati jasniji uvid u način planiranja, prikupljanja i trošenja budžetskih sredstava.

Općinski načelnik

Hasanbegović Faris, prof.

Očekujemo da ćete se i u narednim godinama više uključivati u proces izrade budžeta, što će doprinijeti transparentnijem upravljanju lokalnom zajednicom!

ŠTA JE BUDŽET ZA GRAĐANE?

Budžet je obično veoma kompleksan dokument koji je teško razumljiv velikom dijelu javnosti i upravo zbog toga ovaj dokument treba građanima pomoći da razumiju budžet. Budžet za građane sažeto pojašnjava osnovne informacije iz budžeta i kreiran je tako da bude dostupan i razumljiv svima, jer kada građani razumiju budžet onda mogu i postavljati pitanja o tome kako vlast troši njihov novac.

Općina je odgovorna za sredstva u okviru budžeta, te odlučuje u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Građani žele da znaju i odlučuju o tome kako će se trošiti njihov novac. Oni to čine putem izabranih predstavnika u Općinskom vijeću, ali i direktnim uključivanjem u budžetski proces. Osnovni preduvjet jeste da građani imaju pravu informaciju o budžetu i Općina je dužna da pruži informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja budžeta.

Budžet - Kraljeva kesa

Riječ "budžet" potiče od stare francuske riječi za malu kožnu torbicu. Kasnije se značenje promijenilo, pa je ista riječ označavala kraljevu kesu, odnosno biti plaćen iz budžeta značilo je dobiti novac iz kraljeve kесе.

NADLEŽNOSTI OPĆINE

- Uređenje prostora i zaštita čovjekove okoline
- Provođenje stambene politike i stambene izgradnje
- Upravljanje građevinskim zemljištem
- Upravljanje i raspolaganje imovinom Općine
- Organiziranje i unaprjeđenje lokalnog prijevoza
- Donosi prostorni plan i provedbene planove
- Vršiti poslove premjera i katastra zemljišta
- Osniva mjesne zajednice
- Osigurava uvjete rada lokalnih radio i TV stanica
- Brine o zaštiti životinja
- Provođenje mjera za zaštitu i spašavanje ljudi i imovine od prirodnih i drugih nesreća
- Poticanje ekonomskog razvoja
- Vođenje matičnih knjiga, evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima
- Upravljanje, finansiranje i unaprjeđenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture: vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, održavanje javne čistoće, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, parkovi.

BUDŽETSKI KALENDAR I BUDŽETSKI PROCES

Budžetskim procesom definirani su svi koraci pri kreiranju i usvajanju Budžeta.

Budžetski kalendar definira vremenski okvir za provođenje konkretnih aktivnosti na pripremi i donošenju Budžeta.

<i>Tabela 1.: Budžetski kalendar sa naglaskom na mjesece kad se građani mogu uključiti</i>	
MAJ	<i>Služba za finansije, trezor i zajedničke poslove priprema DOB* i dostavlja Općinskom načelniku, najkasnije do 15.maja tekuće godine.</i>
JUNI	<i>Općinski načelnik usvaja DOB*, najkasnije do 30.juna tekuće godine.</i>
JULI	<i>Služba za finansije dostavlja uputstva budžetskim korisnicima u pogledu pripreme zahtjeva za dodjelu sredstava iz Budžeta, rokova za podnošenje zahtjeva, te ograničenja u pogledu potrošnje.</i>
AUGUST	<i>Budžetski korisnici dostavljaju zahtjeve za dodjelu budžetskih sredstava, najkasnije do 15.augusta. Kroz zahtjeve građana mogu biti ispoljene i potrebe građana koji djeluju kroz NVO i udruženje građana</i>
SEPTEMBAR	<i>Općinski načelnik i Služba za finansije razmatraju procjene prihoda i zahtjeva za odobravanje rashoda budžetskih korisnika, konsolidiraju i utvrđuju visinu sredstava za svakog budžetskog korisnika, najkasnije do 15.septembra.</i>
OKTOBAR	<i>Služba za finansije priprema Nacrt budžeta i Načelnik ga upućuje na usvajanje Općinskom vijeću. Općinsko vijeće se izjašnjava: utvrđuje Nacrt budžeta i dostavlja ga na Javnu raspravu.</i>
NOVEMBAR	<i>Organizuje se Javna rasprava u MZ, moguće je i učešće građana putem NVO i grupe građana kroz dostavljanje zahtjeva vijećnicima ili radnim tijelima Vijeća. Primjedbe i sugestije se sumiraju i ugrađuju u tekst Prijedloga budžeta.</i>
DECEMBAR	<i>Prijedlog budžeta se dostavlja Općinskom vijeću na usvajanje. Indirektna mogućnost učešća građana putem amandmanskog djelovanja vijećnika. Općinsko vijeće usvaja Budžet koji se objavljuje u Službenom glasniku Općine Sanski Most.</i>

*DOB – Dokument okvirnog Budžeta je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine, a na kome se zasniva priprema i izrada Budžeta.

BUDŽET ZA 2023.GODINU

Budžet Općine Sanski Most je usvojen na 21. sjednici Općinskog vijeća Općine Sanski Most održanoj dana 15.12.2022. godine.

Budžet Općine Sanski Most za 2023.godinu

26.163.220,00 KM

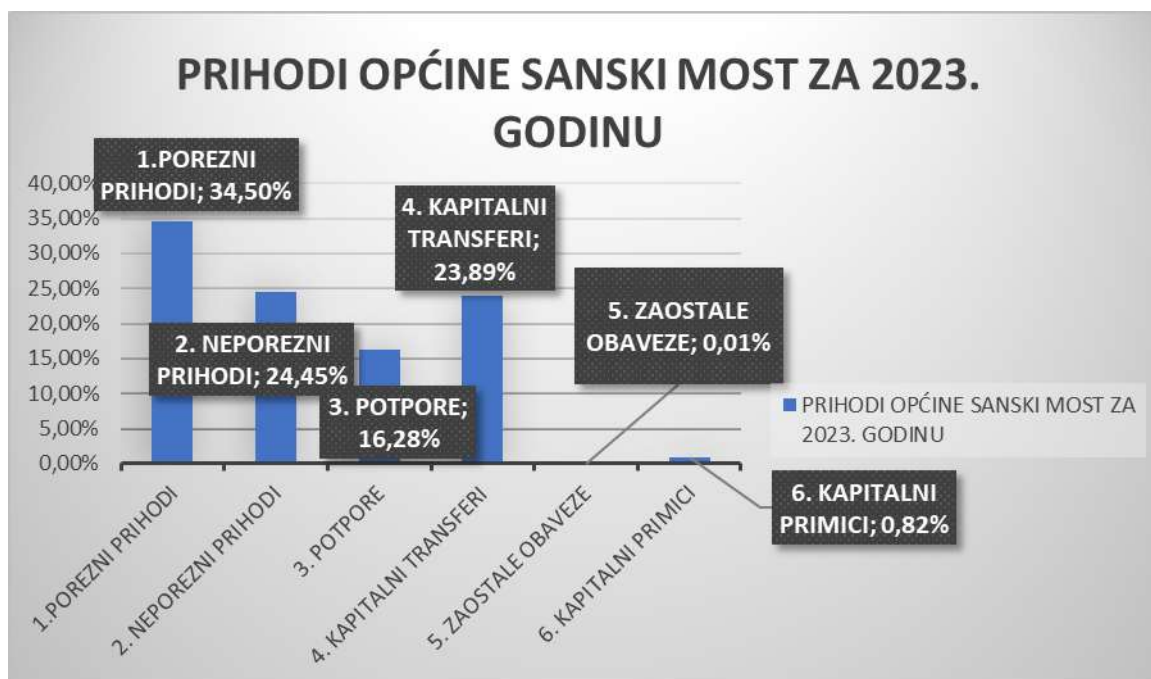
Kako se puni budžet Općine Sanski Most?

Prihodi

Budžet Općine Sanski Most se najviše puni iz prihoda koji se dijele između lokalnog i viših nivoa vlasti (PDV-a, poreza na dohodak, te određenih naknada i transfera), a koji čine više od 50% budžeta. Na ove prihode lokalna zajednica ne može utjecati.

Planirani prihodi se sastoje od:

1.	POREZNI PRIHODI	9.042.220,00 KM
2.	NEPOREZNI PRIHODI	6.397.000,00 KM
3.	POTPORE	4.260.000,00 KM
4.	KAPITALNI TRANSFERI	6.250.000,00 KM
5.	PRIHODI PO OSNOVU ZAOSTALIH OBAVEZA	1.000,00 KM
6.	KAPITALNI PRIMICI	214.000,00 KM
	<u>UKUPNO:</u>	<u>26.163.220,00 KM</u>

Kako se raspoređuje budžetski novac?

Rashodi

Budžet općine Sanski Most izvršava se u skladu sa njegovim likvidnim mogućnostima po slijedećim prioritetima:

- Otplate duga i kamata po kreditima,
- Plaće i naknade zaposlenih,
- Naknade za rad u Općinskom vijeću i radnim tijelima Općinskog vijeća,
- Obaveze iz prethodnih godina (po sudskim izvršenjima i presudama),
- Materijalni i drugi troškovi neophodni za rad Općinskih službi,
- Grantovi javnim ustanovama i preduzećima,
- Grantovi neprofitnim organizacijama,
- Kapitalni izdaci i grantovi,
- Ostalo.

Planirani rashodi se sastoje od:

1. TEKUĆI IZDACI	14.886.192,00 KM
2. KAPITALNI IZDACI	11.277.028,00 KM
<u>UKUPNO:</u>	<u>26.163.220,00 KM</u>

TEKUĆI IZDACI

1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	5.445.880,00 KM
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	467.550,00 KM
3. Izdaci za materijal i usluge	2.951.290,00 KM
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	5.696.572,00 KM
5. Kapitalni transferi	316.000,00 KM
6. Izdaci za kamate	8.900,00 KM

KAPITALNI IZDACI

1. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	11.063.028,00 KM
2. Izdaci za otplate dugova	214.000,00 KM

IZDVAJANJA ZA BORAČKO-INVALIDSKU I SOCIJALNU ZAŠTITU

- Nosioi ratnih priznanja i ostali učesnici rata.....4.000,00
- Udruženje veterana i demobilisanih boraca.....48.000,00
- Udruženje boraca „Patriotska liga” Sanski Most.....15.000,00
- Dopunska prava demobilisanih boraca.....5.000,00
- Udruženje paraplegičara.....6.000,00
- Organizacija porodica šehida i poginulih boraca.....24.000,00
- Općinska organizacija RVI.....35.000,00
- Udruženje logoraša.....22.000,00
- Fond za prof.rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.....4.600,00

Finansiranja iz nadležnosti Centra za socijalni rad

- Podrška za nabavku kruha u javnoj kuhinji.....20.000,00
- Fondacija AWO domovinska bašta.....15.000,00
- Udruženje dobrovoljnih davaoca krvi i Crveni križ Sanski Most.....5.000,00
- Sredstva za alternativni smještaj.....12.000,00
- Sredstva za povratak i podsticanje povratka.....2.000,00
- Ostali grantovi pojedincima i udruženjima.....40.000,00
- Subvencija za prevoz – socijalno ugroženi.....70.000,00
- Mjesečna naknada za nezaposlene porodilje.....50.000,00
- Sredstva za potrebe štíćenika – GPS narukvice i sitne stvari za potrebe štíćenika i refundacija doprinosa prvog zapošljavanja.....20.000,00
- Sufinansiranje kamate za stambene kredite za mlade.....30.000,00

- Dječija nedjelja i demografski razvoj.....15.000,00
- Fondacija za pružanje pomoći boračkoj populaciji.....50.000,00
- Transferi pojedincima za posebne namjene – poplave.....80.000,00
- Udruženje građana za bolji Sanski Most.....10.000,00
- Zaštita i zbrinjavanje pasa lualica.....130.000,00

IZDVAJANJA U OBLASTI OBRAZOVANJA, KULTURE I SPORTA

Za izdvajanje u oblasti obrazovanja, kulture i sporta u 2022.godini planirana su značajna sredstva.

Općina Sanski Most stipendira studente sa svog područja koji se biraju po osnovu Javnog poziva kojeg Općina objavi. U 2023. godini planiran je iznos od 150.000,00 KM za stipendije.

Po prvi put Općina Sanski Most u Budžet je uvrstila i kod za mlade koji iznosi 5.000,00 KM.

Ove godine Općina Sanski Most finansira nabavku udžbenika za učenike 9.razreda osnovnih škola u iznosu od 50.000,00 KM.

Izdvajanja u oblasti kulture su sljedeća:

- Obilježavanje značajnih datuma i ostalih manifestacija ----- 30.000,00 KM
- Obilježavanje 10.oktobra ----- 30.000,00 KM
- Obilježavanje Ljeto na Sani ----- 35.000,00 KM
- Obilježavanje Galaje ----- 5.000,00 KM
- Obilježavanje Musalle ----- 5.000,00 KM
- Nova godina i „Zimska čarolija“ ----- 45.000,00 KM
- Tekući transferi vjerskim zajednicama -----100.000,00 KM

- Transfer za razvoj turizma – Turistička zajednica.....200.000,00 KM

Izdavanja u oblasti sporta:

- Sportski savez ----- 160.000,00 KM
- ŽNK „Sana 2014“ ----- 10.000,00 KM
- Savez za sport i rekreaciju invalida ----- 7.000,00 KM
- Invalidski košarkaški klub „Sana“ ----- 16.000,00 KM
- NK „Podgrmeč“ ----- 110.000,00 KM
- NK „Rudar Kamengrad“ ----- 90.000,00 KM

IZDVAJANJA U OBLASTI PRIVREDE I POLJOPRIVREDE

- Za podsticaj poljoprivredne proizvodnje po projektima u Općini Sanski Most planirano je 500.000,00 KM. Izdvajanjem ovih sredstava nastavit će se trend podrške razvoju poljoprivredne proizvodnje u ruralnim dijelovima Općine.
- Podrška poljoprivrednoj proizvodnji -finansiranje izgradnje poljoprivrednih objekata po projektima iznosi 30.000,00 KM .
- Subvencija za aktivnu politiku zapošljavanja kroz podršku zapošljavanja i finansiranje praktične nastave, subvencija doprinosa za zapošljavanje, subvencija autoprijevoznika za redovne linije iznosi 250.000,00 KM.
- Podrška privrednim subjektima – refundacija za izgradnju proizvodnih objekata iznosi 50.000 KM.

I LOKALNE PUTNE INFRASTRUKTURE

U oblasti komunalnog sektora i lokalne infrastrukture Općina izdvaja značajna sredstva za sanaciju infrastrukture i osiguranja što boljih životnih uslova građana Općine Sanski Most.

Rekonstrukcija i investicijska održavanja iznose 9.683.028,00 KM.

Pobrojat ćemo samo nekoliko investicija:

- Rekonstrukcija saobraćajnica u naselju Zdena – Prvom.ulica, kolonija I, II.....997.600,00 KM
- Podrška projektima sa međunarodnim i domaćim partnerima (privreda, poljoprivreda i energestka efikasnost) – 5 mj.zajednica.....235.000,00 KM
- Izgradnja i rekonstr.vodovoda na području općine(Poljak-Sasina)....196.000,00 KM
- Izgradnja komunalne infrastrukture ind.zona Šejkovača(sred.UNDP-a)..150.000,00 KM
- Uređenje i sanacija Općinske deponije.....150.000,00 KM
- Izgradnja vodovodo Banja Ilidža-Podovi i rekonstrukcija ostalih vodovoda na području Općine (Oštra Luka –Sanski Most, polaganje cjevovoda)...200.000,00 KM
- Asfaltiranje, sanacija puta i mosta sela Lukavice-Čirkići-Skucani Vakuf(projekat IFAD).....140.000,00 KM
- Formiranje i izgradnja industrijskih zona.....100.000,00 KM
- Investicioni projekti, rekonstrukcija i poboljšanja u Mjesnim zajednicama – sredstva iz donacija MZ i sredstva Općine.....2.450.428,00 KM
- MZ Kijevo-asfaltiranje puta Jasik.....90.000,00 KM
- Dekoracija grada.....50.000,00 KM
- MZ skucani Vakuf, Pašići-asfaltiranje puta.....130.000,00 KM
- Kruhari, Jezernice – asfaltiranje puta, Kruhari faza I asfaltiranje makadamskog puta.....99.000,00 KM
- MZ Fajtovci – asfaltiranje puta Kalenderi – Zenkovići.....150.000,00 KM
- Izgradnja posl.objekta SRC Hrustovo faza I, nastavak izgrad.faza II..143.000,00 KM
- Izgradnja parka „Generala Mehmeda Alagića” .....200.000,00 KM

- Izgradnja kanalizacije i saobraćajnice u Bosanskoj ulici.....150.000,00 KM
- Izgradnja društvenog doma Vrhpolje – krovna konstrukcija.....80.000,00 KM
- MZ Hrustovo – put Kenjari.....281.000,00 KM
- MZ Stari Majdan- asfaltiranje puta Glavica.....90.000,00 KM
- MZ Fajtovci – sanacija lokalnog puta Lukavice, Budim.....220.000,00 KM
- MZ Vrhpolje, faza II. Izgradnja puta Mostišće.....100.000,00 KM
- MZ Donji Kamengrad, asfaltiranje puta Halilovići.....100.000,00 KM
- Presvlačenje lok.puta G.Kamengrad-Okreč-raskrsnica do Birta.....100.000,00 KM
- Gerzovo-izgradnja parapetnog zida (nastavak).....300.000,00 KM
- Rekonstrukcija javne rasvjete Prijedorska ulica.....200.000,00 KM
- Alagića polje-izgradnja kanalizacione mreže.....175.000,00 KM
- Projekti institucionalne saradnje sa dijasporom.....100.000,00 KM
- Izgradnja puta od ušća Dabar do Hrustova – stara pruga.....100.000,00 KM
- Izgradnja javne rasvjete Šejkovača.....90.000,00 KM
- Put Šehovci-Radinovac (stara pruga).....85.000,00 KM
- MZ Trnova- asfaltiranje četiri sokaka.....90.000,00 KM

Općina Sanski Most
Trg ljiljana br.1
79260 Sanski Most

037/685-408 Centrala
037/689-345 Kabinet Načelnika
037/689-344 Služba za finansije, trezor i
zajedničke poslove
nacelnik@sanskimost.gov.ba

www.sanskimost.gov.ba